

Številka: 007-621/2021/37
Ljubljana, 2. 12. 2022
EVA: 2021-2130-0049
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo – predlog za obravnavo										
1. Predlog sklepov vlade:										
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (EVA: 2021-2130-0049) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem zakonodajnem postopku. Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA VLADE Priloga: – Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo Sklep prejmejo: – Državni zbor republike Slovenije, – Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo. <tr><td>2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:</td></tr> <tr><td>/</td></tr> <tr><td>3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:</td></tr> <tr><td>mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg Tatjana Košir, vodja Sektorja za trgovinsko politiko Dr. Carmen Kovač, sekretarka v sektorju za trgovinsko politiko</td></tr> <tr><td>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</td></tr> <tr><td>/</td></tr> <tr><td>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:</td></tr> <tr><td>Matjaž Han, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Dejan Židan, državni sekretar mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg</td></tr> <tr><td>5. Kratek povzetek gradiva:</td></tr> <tr><td>EU uredba št. 2021/821/EU za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo, ki je nadomestila obstoječo EU uredbo št. 428/2009/ES na tem področju, je stopila</td></tr>	2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:	/	3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg Tatjana Košir, vodja Sektorja za trgovinsko politiko Dr. Carmen Kovač, sekretarka v sektorju za trgovinsko politiko	3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:	/	4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:	Matjaž Han, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Dejan Židan, državni sekretar mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg	5. Kratek povzetek gradiva:	EU uredba št. 2021/821/EU za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo, ki je nadomestila obstoječo EU uredbo št. 428/2009/ES na tem področju, je stopila
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:										
/										
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:										
mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg Tatjana Košir, vodja Sektorja za trgovinsko politiko Dr. Carmen Kovač, sekretarka v sektorju za trgovinsko politiko										
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:										
/										
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:										
Matjaž Han, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Dejan Židan, državni sekretar mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg										
5. Kratek povzetek gradiva:										
EU uredba št. 2021/821/EU za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo, ki je nadomestila obstoječo EU uredbo št. 428/2009/ES na tem področju, je stopila										

v veljavo 9.9.2021 in je neposredno zavezujoča za vse deležnike. Skladno s tem je potrebno spremeniti Zakon o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo tako, da se spremenijo reference na novo uredbo in se omogoči tudi izvajanje nekaterih opsijskih določb EU uredbe, zaradi katerih bodo podjetja imela večje varovanje s strani države v primeru sumov ali sorodnega blaga in tako omogočen večji izvoz. Prav tako se ustrezno spreminjajo aktivnosti, ki jih je potrebno nadalje urediti s podzakonskim aktom vključno z možnostjo elektronske izdaje dovoljenj ter kazenske določbe v primeru kršitev.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Novela zakona ne prinaša finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:	DA/NE
○ pristojnosti občin, ○ delovanje občin, ○ financiranje občin.	
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
Gradivo je bilo dano v desetdnevno javno razpravo dne 23.11.2021	
Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni)	
Upoštevani so bili:	
- v celoti,	

- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Javnost je bila deset dni vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo na E-demokraciji.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

**Matjaž Han
MINISTER**

ZAKON**o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo****I. UVOD****1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

Prvotni Zakon o izvozu blaga z dvojno rabo je bil v Republiki Sloveniji sprejet leta 2000. Veljal je vse do vstopa Republike Slovenije v EU, ko ga je nadomestil Zakon o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list. RS št. 37/04; v nadaljevanju: zakon), ki se je uporabljal poleg Uredbe Sveta (ES) št. 1334/2000 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza blaga in tehnologije z dvojno rabo (UL L št. 159 z dne 22. 6. 2000, str. 1). Z zakonom je bilo ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, določeno kot pristojni organ za izdajo dovoljenj, predpisane so bile tudi kazenske določbe za prekrške. Na podlagi zakona je Vlada Republike Slovenije imenovala medresorsko komisijo za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo, sestavljeno iz predstavnikov ministrstev in drugih državnih organov, ki so po svojem delovnem področju vključeni v področje nadzora izvoza blaga z dvojno rabo (ministrstvo za zunanje zadeve, ministrstvo za notranje zadeve, ministrstvo za obrambo, ministrstvo za gospodarstvo, uprava za jedrsko varnost, urad za kemikalije, obveščevalno-varnostna agencija). Ker je Republika Slovenija tudi članica treh mednarodnih izvoznih režimov, ki določajo blago z dvojno rabo na svetovni ravni (wassenaarska ureditev, skupina jedrskih dobaviteljic in avstralska skupina), in je zaprosila tudi za članstvo v četrtem režimu (režim nadzora nad raketno tehnologijo), je za usklajevanje mednarodnega sodelovanja med sodelujočimi državami v režimih v zakonu predvidena tudi izdaja mednarodnega uvoznega potrdila za blago z dvojno rabo (*International Import Certificate – IIC*). Za izvajanje nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo so v zakonu določeni carinski organi Republike Slovenije.

Na podlagi akcijskega načrta EU za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in resolucije Varnostnega sveta ZN 1540 je nastala potreba po prenovi in širitvi režima nadzora izvoza blaga z dvojno rabo tudi na ravni EU. Tako je bila 5. maja 2009 sprejeta Uredba Sveta (ES) št. 428/2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo (UL L št. 134 z dne 29. 5. 2009, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 428/2009/ES), ki je razveljavila Uredbo 1334/2000/ES, razširila režim Skupnosti tudi nad posredniškimi storitvami in tranzitom takega blaga pod določenimi pogoji, za obseg nadzora pa je vsebovala tudi opcijske določbe, ki so širile njegov obseg in dovoljevale državi članici, da se sama odloči za njihovo uporabo. Zato je bila potrebna sprememba zakona, s katero se je uredil tudi nadzor nad zagotavljanjem tehnične pomoči v skladu s Skupnim ukrepom Sveta z dne 22. junija 2000 za nadzor tehnične pomoči v zvezi z nekaterimi vrstami vojaške uporabe (UL L št. 159 z dne 22. 6. 2009, str. 1), ki ni bil neposredno uporabljen v slovenskem pravnem redu. S spremembo zakona leta 2010 (Uradni list RS, št. 8/10) se je uredil tudi (en sam) organ za izdajo dovoljenj in potrdil. Na njegovi podlagi je bila istega leta sprejeta tudi Uredba o načinu izdaje dovoljenj in potrdil ter vlogi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 34/10); ta uredba je bila zaradi sprememb Uredbe 428/2009/ES (dodanih je bilo nekaj splošnih dovoljenj Unije in možnost prepovedi njihove uporabe) leta 2012 spremenjena (Uradni list RS, št. 42/12).

Razvoj režima nadzora nad blagom z dvojno rabo EU se je nadaljeval v skladu z razvojem nadzora izvoza blaga z dvojno rabo v mednarodnih izvoznih režimih in razvojem tehnologije in njene uporabe. Evropska komisija je v skladu z drugim odstavkom 25. člena Uredbe 428/2009/ES Evropskemu parlamentu in Svetu oktobra 2013 predložila obsežno poročilo o izvajanju Uredbe 428/2009/ES. V poročilu je ugotovila, da sistem EU za nadzor izvoza zagotavlja trdne pravne in

institucionalne temelje, vendar ga je treba posodobiti, da se bo lahko spopadal z novimi izzivi. Aprila 2014 je Komisija sprejela sporočilo, ki določa konkretne možnosti za politiko za pregled sistema EU za nadzor izvoza in njegovo prilagoditev hitro spreminjajočim se tehnološkim, gospodarskim in političnim okoliščinam. Leta 2015 je Komisija izvedla oceno učinka možnosti za pregled iz navedenega sporočila, da bi opredelila najustreznejše regulativne in neregulativne ukrepe za njihovo izvajanje. Komisija je leta 2016 pripravila predlog spremembe veljavne uredbe ob upoštevanju ugotovitev ocene učinka. Pregled politik v zvezi z nadzorom izvoza je bil opredeljen kot pobuda v okviru programa za ustreznost in uspešnost predpisov (REFIT) ob upoštevanju njegovih možnih učinkov na poenostavitev ureditve in zmanjšanje bremena ter kot prispevek k evropski varnostni strategiji, zlasti pa je pomenil odziv na sklepe Sveta iz leta 2013 glede novih izzivov, ki jih prinaša širjenje orožja za množično uničevanje. Predlog uredbe je nato nekaj let obravnaval Svet EU in je bil usklajevan s Komisijo in Evropskim parlamentom. Besedilo prenovljene uredbe je bilo sprejeto 20. 5. 2021 in objavljeno 11. 6. 2021 kot Uredba (EU) 821/2021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi režima Unije za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo (prenovitev) (UL L št. 206 z dne 11. 6. 2021, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/699 z dne 3. maja 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta s črtanjem Rusije kot namembne države s področja uporabe splošnih izvoznih dovoljenj Unije (UL L št. 1301 z dne 4. 5. 2022, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/821/EU). Ta je zagotovila tudi, da bodo EU in njene države članice spoštovale svoje mednarodne obveznosti, zlasti v zvezi z neširjenjem orožja za množično uničevanje. Nekatere določbe so neposredno obvezujoče, druge ponujajo možnost državam članicam za izdajo dovoljenja, tudi kadar izvoznik sumi, da bi izvoz lahko imel nezaželeno uporabo, pa se po preveritvi izkaže drugače, ali možnost nadzora večjega obsega blaga pri izvozu, prenosu, posredniških storitvah in tranzitu. Uredba 2021/821/EU uvaja tudi nove določbe za nadzor izvoza nekaterih tehnologij za kibernetični nadzor in neposredni ter opcijski nadzor novih tehnologij in blaga zaradi javne varnosti, terorizma in spoštovanja človekovih pravic, da se zapolni regulativna vrzel, ugotovljena med pregledom politik v zvezi z nadzorom izvoza na tem področju. Uredba 2021/821/EU uvaja tudi obvezo boljšega sodelovanja med organi, ki izdajajo dovoljenja, in tistimi, ki izvršujejo nadzor, ter daje pravno podlago za vpeljavo elektronskega sistema izdaje dovoljenj.

S spremembo zakona se uvaja jasnejša razmejitev med delom organa, ki izdaja dovoljenja in potrdila, vlogo komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (ki v ta namen izdaja predhodna mnenja) kot medresorskega organa za presojo meril za nadzirane aktivnosti za blago z dvojno rabo ter med organom, ki izvršuje nadzor. Pri izvrševanju nadzora mu tudi pomagajo nekateri organi, ki sodelujejo v komisiji, pa tudi dodatni organi, ki imajo pristojnost na posameznem področju nadzora. Posebej bo v skladu z novo določbo Uredbe 2021/821/EU določeno tudi sodelovanje med organom, ki izdaja dovoljenja, in organom, ki izvršuje nadzor.

Uredba EU je za več novih aktivnosti predvidela izdelavo smernic ali navodil, ki se bodo na ravni EU še oblikovala, zato je prav, da se podrobnejše izvajanje opredeli tudi v podrejenem pravnem aktu, ki bo lahko hitreje sledil potrebnim usmeritvam EU.

Sprejetje zakona se predlaga po rednem postopku.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Slovenija je kot članica EU uredbe Sveta EU zavezana uporabljati neposredno, obenem pa mora na notranji ravni urediti vse, na kar take uredbe napotujejo. S pristopom k mednarodnim izvoznim režimom, ki pokrivajo blago z dvojno rabo, pa se je Republika Slovenija obvezala tudi, da bo sledila njihovim smernicam in politikam.

S predlagano spremembo zakona se ureja zakonska materija za izvajanje Uredbe 2021/821/EU. Poleg tega zakon ureja tudi nekatera druga pomembna vprašanja s področja nadzora izvoza blaga z dvojno rabo, ki na ravni EU niso urejena z neposredno zavezujočimi določbami.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi načelu učinkovitosti, preglednosti in jasnosti, hkrati pa upošteva pomen spodbujanja konkurenčnosti slovenskega gospodarstva ter poskuša uravnotežiti pravo razmerje med konkurenčnostjo in nadzorom zaradi varnostnih in delno tudi drugih tveganj. S tem ko istočasno napotuje na Uredbo 2021/821/EU, upošteva tudi načela preglednosti in jasnosti pravnih predpisov.

Predlog zakona sledi tudi načelu subsidiarnosti. Trgovina z blagom z dvojno rabo mora temeljiti na enotnih načelih v skladu z 207. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), hkrati pa spoštovati pravice držav članic na področju varnosti. Poleg tega je potrebno delovanje na ravni EU, saj je mogoče zastavljene varnostne cilje doseči le skupaj, če pristojni organi delujejo v tesnem sodelovanju in v skladu z istimi načeli. Potrebni so tudi ukrepi na ravni EU za odpravljanje izkrivljanja konkurence na enotnem trgu ter za spodbujanje približevanja tretjim državam na področju nadzora in enakovrednejših pogojev na svetovni ravni. V skladu z Listino EU o temeljnih pravicah je posredovanje EU upravičeno, saj je bilo ugotovljeno, da lahko izvoz nekaterega blaga z dvojno rabo negativno vpliva na človekove pravice, zlasti izvoz tehnologije za kibernetiski nadzor.

Določbe tega predloga zakona so posledično omejene na to, kar je potrebno za doseganje ciljev iz Uredbe 2021/821/EU, zato so v skladu z načelom sorazmernosti. Ta uredba uvaja spremembe prejšnje Uredbe 428/2009/ES v primerih, ki upravičujejo povečanje učinkovitosti ali doslednosti nadzora v vsej EU, in spremembe, ki so namenjene poenostavitvi upravljanja nadzora ter zmanjšanju bremena za izvajalce na enotnem trgu. Uredba 2021/821/EU uvaja tudi nove določbe za nadzor izvoza nekaterih tehnologij za kibernetiski nadzor, ter blaga, ki bi bilo lahko uporabljeno za kršenje javne varnosti, teroristične namene ali kršenje človekovih pravic, in je objavljena v Uradnem listu Evropske unije, da se zapolni regulativna vrzel, ugotovljena med pregledom politik v zvezi z nadzorom izvoza blaga z dvojno rabo, tj. neustrezna pravna podlaga za nadzor na tem področju. Predlog zakona temu sledi in omogoča urejanje podrobnosti tudi na podzakonski ravni.

2.3 Poglavitne rešitve

Nadzor nad blagom z dvojno rabo je v EU urejen z uredbo že od leta 1994 in nato z uredbo leta 2000, pri vzpostavitvi nadzora blaga z dvojno rabo pa je bil v ospredju le nadzor izvoza. Zaradi zahtev nekaterih mednarodnih izvoznih režimov se je pojavila tudi potreba po nadzorovanju prenosa določenega občutljivega blaga z dvojno rabo med samimi državami članicami. Po resoluciji Varnostnega sveta OZN 1540 se je tudi na ravni EU nadzor razširil na posredniške storitve in tranzit takega blaga pod določenimi pogoji in je bil nato zajet v uredbi EU. Nadzor nad zagotavljanjem tehnične pomoči za blago z dvojno rabo je bil najprej urejen v Skupnem ukrepu Sveta z dne 22. junija 2000 za nadzor tehnične pomoči v zvezi z nekaterimi vrstami vojaške uporabe, ki ni bil neposredno uporabljen v državah članicah, z Lizbonsko pogodbo, ki je razširila pristojnosti na nadzor nad osebnim prehajanjem mej, pa se je tudi nadzor nad tehnično pomočjo za blago z dvojno rabo uvrstil v uredbo EU.

Iz razlogov, navedenih v prvi točki gradiva, je potrebna čimprejšnja sprememba zakona, ki določa pristojne in sodelujoče organe ter sankcije za kršitve določb Uredbe 2021/821/EU.

V skladu s tem so v spremembi Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo predlagane naslednje spremembe:

- povezava zakona s spremenjeno evropsko zakonodajo (Uredba 2021/821/EU) – 1. člen
- navezava na enak pomen izrazov, kot ga določa Uredba 2021/821/EU – 2. člen
- razširitev naslova II. poglavja – 3. člen
- črtanje 3.a člena, ki je opredeljeval izdajo dovoljenja za zagotavljanje tehnične pomoči – 4. člen
- sprememba sklicevanja na dovoljenja po novi uredbi (Uredba 2021/821/EU), ministrstvo pred izdajo dovoljenja, prepovedjo tranzita ali prepovedjo uporabe splošnega dovoljenja Unije pridobi predhodno mnenje komisije; vzpostavitev elektronskega sistema kot podpore vodenju postopka odločanja; pooblastilo vladi, da predpiše izvajanje postopkov, ki izhajajo iz zakona, ter podrobneje uredi sodelovanje ministrstva z organi nadzora po 25. členu Uredbe 2021/821/EU – 5. člen
- črtanje naslova III. poglavja – 6. člen
- stilistični popravek prvega odstavka 9. člena – 7. člen
- bolj pojasnjeno sodelovanje organov v 10. členu – 8. člen
- določnejša pomoč organov carinskim organom Republike Slovenije pri izvrševanju nadzora – 11. člen
- širitev nabora prekrškov in sankcij za kršitev določb Uredbe 2021/821/EU – 10. člen
- prehodne in končne določbe – 12.–16. člen

Za urejanje postopkov za pridobitev dovoljenj in potrdil, sestave in nalog medresorske komisije ter ustrezno izvajanje določb spremenjenega zakona in Uredbe 2021/821/EU bo Vlada Republike Slovenije v najkrajšem možnem času po sprejetju zakona sprejela tudi podzakonska predpisa. Zaradi lažjega spreminjanja so posamezne vsebine, kot so sestava komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo in njene naloge, določene z odlokom, sodelovanje med organom za izdajo dovoljenj in carinskim organom, podrobno izvajanje postopkov in obveznosti vlagateljev pa v uredbi, s čimer je omogočeno njihovo hitrejše prilagajanje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagani zakon nima finančnih posledic za proračun ali druga javnofinančna sredstva. Sama Uredba 2021/821/EU daje podlago za vzpostavitev elektronskega sistema izdaje dovoljenj, na tem področju Komisija zaključuje pilotno fazo in bo v kratkem na voljo državam članicam, za ta sistem ne predvidevamo finančnih posledic.

Predlagani zakon ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlagani zakon ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet, zato dodatnih finančnih sredstev v sprejetem državnem proračunu ni treba zagotoviti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU.

Vse države članice za izvajanje uredbe urejajo nacionalno zakonodajo. Ker je vakacijski rok uveljavitve uredbe relativno kratek, je težko v tem času dobiti informacije o že sprejetih spremembah nacionalnih zakonodaj.

Opravljen je bil pregled pravnih predpisov, ki urejajo nadzor izvoza blaga z dvojno rabo v Nemčiji, na Slovaškem in na Hrvaškem.

Nemčija

Pravni okvir izvozno-uvoznega nadzora nad blagom in tehnologijo v Zvezni republiki Nemčiji (v nadaljnjem besedilu: ZRN) sta zakon o zunanji trgovini (Aussenwirtschaftsgesetz – AWG) in na njegovi podlagi sprejeta uredba o zunanji trgovini (Aussenwirtschaftsverordnung – AWV). Zakon o zunanji trgovini, ki je bil sprejet leta 1961 in pozneje večkrat spremenjen, je izjemno obsežen, saj poleg pretoka blaga ureja tudi pretok storitev, kapitala, plačilni promet ter promet s premoženjem v tujini.

V zakonu je uveljavljeno načelo svobodnega izvoza in uvoza blaga oziroma proste trgovinske menjave, ki pa ga je mogoče omejiti iz razlogov, kot so: varnost ZRN, mirno sožitje narodov in zunanji odnosi ZRN. Zakon nima učinka na druge zakone in uredbe, dvostranske sporazume, ki so bili ratificirani z zakoni, in na predpise meddržavnih institucij, na katere je ZRN prenesla svoje pristojnosti. Zakon določa organe, pristojne za izdajo dovoljenj na področju nadzora izvoza blaga z dvojno rabo, in sankcije za kršitve.

Zadnja sprememba uredbe o zunanji trgovini, ki je uskladila nacionalno zakonodajo z Uredbo 2021/821/EU, je bila sprejeta 25. 8. 2021.

Slovaška

Slovaška je zakon o blagu in tehnologiji z dvojno rabo sprejela konec leta 2006. V tem zakonu je na podlagi resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) že vključen tudi nadzor nad posredniškimi storitvami in tranzitom blaga z dvojno rabo, kot ga je opredelila Uredba 428/2009/ES.

V zakonu je natančno določena vloga ministrstva za gospodarstvo kot pristojnega za izdajo dovoljenja za izvoz, posredniške storitve, tranzit in zagotavljanje tehnične pomoči, hkrati pa so določene tudi obveznosti vseh vlagateljev zahtevkov za izdajo navedenih dovoljenj; dani so tudi primeri, v katerih je posameznik/podjetje dolžno vložiti zahtevek. Opredeljen je postopek za izdajo dovoljenja in vrste dovoljenj, ki jih ministrstvo izdaja. Poleg dovoljenj je v zakonu določena tudi uporaba mednarodnega uvoznega potrdila, ki se izda na vlogo uvoznika, če izvoznik blaga tako potrdilo zahteva. Zakon vsebuje tudi natančne določbe glede inšpekcijskega nadzora, ki ga opravljajo ministrstvo za gospodarstvo in nekateri drugi organi v skladu s svojimi pristojnostmi. Kazni, ki jih zakon določa v primeru kršitev, so opredeljene kot kazenski prekršek, carinski prekršek in administrativni prekršek. Določena je samo zgornja meja denarnih kazni. Zakon je bil spremenjen in dopolnjen v letih 2011, 2016 in 2018. Sprememba zakona zaradi veljavnosti nove Uredbe 2021/821/EU še ni dokončna.

Hrvaška

Hrvaška je ob vstopu v EU sprejela zakon o nadzoru nad izvozom blaga z dvojno rabo (NN 80/11 in 68/13), s katerim je določila pogoje za nadzor nad blagom z dvojno rabo v delu, ki ga predpisi EU ne urejajo ali za katerega velja, da države članice to področje uredijo z nacionalnimi predpisi. Z zakonom je določila pristojne organe za izdajanje dovoljenj ter za izvajanje nadzora in kazenske določbe za izvajanje Uredbe 428/2009/ES. Uredila je tudi nadzor nad tehnično pomočjo, takrat določen v skupnih ukrepih Sveta EU (2000/401/SVZP), ter uvedla kazenske določbe za to področje.

V zakonu je določeno, da dovoljenja izdaja državni urad za trgovinsko politiko, ki je takrat deloval v sklopu ministrstva, pristojnega za gospodarstvo. Dovoljenja izdaja na podlagi mnenja komisije, ki jo sestavlja več organov, ki lahko ocenijo občutljivost izvoza, tj. verjetnost uporabe posameznega blaga in tehnologije z dvojno rabo za namen uporabe, deklarirane v vlogi. Pozneje so se naloge državnega urada preselile pod ministrstvo za zunanje in evropske zadeve.

Z zakonom je Hrvaška uvedla tudi izdajo mednarodnega uvoznega potrdila in potrdila o dostavi blaga z dvojno rabo, kot izhaja iz smernic mednarodnih izvoznih režimov, ter ustanovila in podrobneje uredila komisijo.

S spremembo zakona leta 2013 je v njem uveljavila posamezne opcijske določbe Uredbe 428/2009/ES s spremembami, pri čemer je razširila obseg nadzora pri pogojih glede na podani sum neželene uporabe in možnost širjenja obsega nadzora na blago, ki ni na seznamu. Uveljavila pa je tudi možnost predhodne zahteve za izdajo dovoljenja pri tranzitu pod pogoji iz Uredbe 428/2009/ES. V zakonu je določena tudi pristojnost državnega urada za izdajo nacionalnega splošnega dovoljenja ter odločanje o uporabi splošnega izvoznega dovoljenja EU in o njeni prepovedi. Določene so tudi obveznosti izvoznikov pri uporabi splošnih izvoznih dovoljenj v smislu predhodne registracije. Ker zakon obširno povzema ureditev nadzora izvoza na Hrvaškem, je Hrvaška na tej podlagi sprejela le še dva pravilnika, ki vsebujeta obrazce zahtevkov za izdajanje dovoljenj in potrdil v zakonu.

Razen opcijske uporabe člena, s katerim se lahko zahteva dovoljenje za izvoz blaga, ki bi lahko bilo namenjeno za kršenje človekovih pravic ali javne varnosti, je Hrvaška v zakonu določila vse opcijske določbe Uredbe 428/2009/ES. Trenutno Hrvaška še usklajuje nacionalno spremembo tega zakona, kamor bo predvidoma vključena tudi ta, zdaj razširjena opcijska določba Uredbe 2021/821/EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- sprememba zakona bo omogočila izvajanje Uredbe 2021/821/EU, ki predvideva vzpostavitev elektronskega sistema izdaje dovoljenj. To bo zmanjšalo možnost pomot in količino fizičnega administrativnega dela pri dosedanjih papirnih postopkih za izdajo dovoljenj ter prispevalo k cilju večje digitalizacije postopkov;
- na podlagi spremembe zakona bo znova ustanovljena komisija za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo, ki bo vključevala vse potrebne organe, ki pokrivajo področja, kamor posega blago z dvojno rabo, in posodobljeni režim na ravni EU;
- kadri se bodo morali prilagoditi glede na zahteve in obseg izvajanja Uredbe 2021/821/EU, pri čemer se finančna in materialna sredstva ne bodo spremenila;

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- z vzpostavitvijo elektronskega sistema izdaje dovoljenj se bo čas, v katerem bo vlagatelj lahko uredil zadevo, skrajšal. To je pomembno tudi za poslovanje v času epidemije.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

- zakon nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

- poslovni stroški in poslovanje gospodarskih subjektov in drugih deležnikov, katerih izvoz, prenos, posredovanje ali zagotavljanje tehnične pomoči za blago z dvojno rabo zunaj EU, se bodo predvidoma zmanjšali,
- s sprejetjem zakona in uporabo Uredbe 2021/821/EU bo zagotovljena enaka konkurenčnost podjetij na ravni EU.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- zakon nima posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

- nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,
- razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna,
- razvojne dokumente EU in mednarodnih organizacij.

6.6 Presoja posledic za druga področja

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- ##### **a) Predstavitev sprejetega zakona:**

- Spremenjeni zakon bo predstavljen ciljnim skupinam (gospodarstvu, akademskim krogom, organom, ki so po področju vključeni v blago z dvojno rabo in njegov nadzor) na seminarjih in z obvestili. Izvajanje predpisa bo sproti spremljano, saj je potrebno tudi letno poročanje Evropski komisiji.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

- predlog je objavljen na E-demokraciji 23. 11. 2021,
- v 10 dneh je mogoče sporočiti mnenja predloge in pripombe.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLACILA ZA TA NAMEN:

- zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe pri pripravi predloga zakona niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Karla Pinter, Dejan Židan

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 37/04 in 8/10) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»2. člen
(izvajanje predpisov Evropske unije)

S tem zakonom se za izvajanje Uredbe (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi režima Unije za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo (prenovitev) (UL L št. 206 z dne 11. 6. 2021, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/699 z dne 3. maja 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta s črtanjem Rusije kot namembne države s področja uporabe splošnih izvoznih dovoljenj Unije (UL L št. 130I z dne 4. 5. 2022, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/821/EU) določajo pristojni organ za izdajo dovoljenj in prepovedi, pristojni organ za izvrševanje nadzora, sodelovanje drugih državnih organov ter kazenske določbe.«.

2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen
(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen, kot ga določa Uredba 2021/821/EU.«.

3. člen

Naslov II. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»II. VLOGA, PRISTOJNOSTI, OBVEZNOSTI IN SODELOVANJE DRŽAVNIH ORGANOV PRI IZDAJANJU DOVOLJENJ IN POTRDIL, PREPOVEDI TRANZITA TER PRI IZVRŠEVANJU NADZORA«.

4. člen

3.a člen se črta.

5. člen

4. člen se spremeni tako, da se glasi:

»4. člen
(pristojni organ za izdajo dovoljenj, prepoved tranzita in registracijo)

(1) Kadar izvoznik sumi, da je blago z dvojno rabo, ki ni navedeno v prilogi I Uredbe 2021/821/EU in ga namerava izvoziti, kot celoto ali po delih namenjeno za katero koli uporabo iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2021/821/EU, mora pred nameravanim izvozom o tem obvestiti ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Ministrstvo na podlagi meril iz 15. člena Uredbe 2021/821/EU odloči, ali je za tak izvoz potrebno dovoljenje (tretji odstavek 4. člena Uredbe 2021/821/EU).

(2) Kadar izvoznik sumi, da je blago za kibernetški nadzor, ki ni navedeno v prilogi I Uredbe 2021/821/EU in ga namerava izvoziti, kot celoto ali po delih namenjeno za katero koli uporabo iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 2021/821/EU, mora o tem obvestiti ministrstvo. Ministrstvo na podlagi meril iz 15. člena

Uredbe 2021/821/EU odloči, ali je za tak izvoz potrebno dovoljenje (tretji odstavek 5. člena Uredbe 2021/821/EU).

(3) Za izvoz blaga z dvojno rabo, ki ni navedeno na seznamu v prilogi I Uredbe 2021/821/EU, je potrebno dovoljenje, kadar to terjajo razlogi s področja javne varnosti, vključno s preprečevanjem terorističnih dejanj, ali spoštovanja človekovih pravic, če ministrstvo izvoznika predhodno obvesti o katerem od navedenih razlogov.

(4) Ministrstvo izdaja dovoljenja za:

- a) izvoz v primerih iz prvega do tretjega odstavka tega člena,
- b) izvoz blaga z dvojno rabo v skladu s prvim odstavkom 3. člena, prvim in drugim odstavkom 4. člena, prvim odstavkom 9. člena in prvim odstavkom 10. člena Uredbe 2021/821/EU,
- c) izvoz blaga za kibernetiski nadzor v skladu s prvim in drugim odstavkom 5. člena Uredbe 2021/821/EU,
- č) opravljanje posredniških storitev za blago z dvojno rabo v skladu s prvim in drugim odstavkom 6. člena Uredbe 2021/821/EU,
- d) zagotavljanje tehnične pomoči v skladu s prvim in drugim odstavkom 8. člena Uredbe 2021/821/EU,
- e) prenos blaga z dvojno rabo v Uniji v skladu s prvim odstavkom 11. člena Uredbe 2021/821/EU.

(5) Ministrstvo odloča tudi o prepovedi tranzita iz prvega odstavka 7. člena Uredbe 2021/821/EU in o prepovedi uporabe splošnega izvoznega dovoljenja Unije iz točke d prvega odstavka 12. člena Uredbe 2021/821/EU.

(6) Ministrstvo odloča o podaljšanju, spremembi ali razveljavitvi dovoljenja in prepovedi iz četrtega in petega odstavka tega člena. Individualna dovoljenja so veljavna eno leto in se lahko podaljšajo za eno leto. Globalna dovoljenja so veljavna dve leti in se lahko podaljšajo za dve leti.

(7) Ministrstvo odloča o dovoljenjih in prepovedih iz prvega do šestega odstavka tega člena na podlagi mnenja komisije iz 9. člena zakona.

(8) Za uporabo splošnega izvoznega dovoljenja Unije se morajo izvozniki registrirati pri ministrstvu.

(9) Za pridobitev in uporabo globalnega izvoznega dovoljenja morajo izvozniki vzpostaviti in izvajati program notranje skladnosti. Izvajanje programa notranje skladnosti preverjajo carinski organi.

(10) Izvozniki, posredniki in osebe, ki zagotavljajo tehnično pomoč, hranijo registre ali evidence z dokumenti in podatki, določenimi v 27. členu Uredbe 2021/821/EU, še pet let po opravljenem poslu. Imetniki dovoljenj ministrstvu poročajo o izvedenih poslih v 15 dneh po vsakem, tudi delno opravljenem poslu na podlagi individualnega dovoljenja ter dvakrat letno, do 15. julija za prvo polovico leta in do 15. januarja za drugo polovico predhodnega leta, na podlagi uporabe globalnega izvoznega dovoljenja ali splošnega izvoznega dovoljenja Unije.

(11) Za vodenje postopka sprejemanja vlog, registracijo, pridobivanje mnenja komisije, odločanje in izdajo dovoljenj po tem členu se uporabi elektronski sistem, ki se posodablja.

(12) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) podrobneje uredi izvajanje postopkov za izdajo dovoljenj in prepovedi ter uporabo splošnih izvoznih dovoljenj Unije, poročanje in elektronski sistem iz prejšnjega odstavka.«.

6. člen

Za 8. členom se naslov III. poglavja »III. VLOGA, PRISTOJNOSTI IN OBVEZNOSTI DRŽAVNIH ORGANOV PRI IZVAJANJU NADZORA« črta.

7. člen

V 9. členu se v prvem odstavku za besedo »spremljanje« doda beseda »področja«.

V drugem odstavku se beseda »nadzor« nadomesti z besedilom »področje nadzora«.

8. člen

V 10. členu se v prvem odstavku za besedo »rabo« črta vejica, besedilo »ki jih potrebujejo za izvajanje nadzora po tem zakonu« pa nadomesti z besedilom »in nudijo te podatke tudi carinskim organom za izvrševanje nadzora«.

9. člen

V 11. členu se za piko doda stavek, ki se glasi: »Če je za nadzor potrebno posebno znanje, se v izvrševanje takega nadzora vključijo tudi inšpekcijske službe in organi, ki so pristojni za posamezno področje nadzora.«.

10. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen
(prekrški)

»(1) Z globo od 1.200 do 125.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki:

- brez potrebnega dovoljenja za izvoz izvozi blago z dvojno rabo (prvi odstavek 3. člena, prvi in drugi odstavek 4. člena, prvi odstavek 9. člena ter prvi odstavek 10. člena Uredbe 2021/821/EU);
- ne obvesti ministrstva, da je blago z dvojno rabo, ki ga namerava izvoziti, kot celota ali po delih namenjeno za uporabo iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2021/821/EU in mu je bilo to znano (drugi odstavek 4. člena Uredbe 2021/821/EU);
- ne obvesti ministrstva, da ima razloge za sum, da je blago z dvojno rabo, ki ga namerava izvoziti, kot celota ali po delih namenjeno za uporabo iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2021/821/EU (prvi odstavek 4. člena tega zakona);
- brez potrebnega dovoljenja za izvoz izvozi blago z dvojno rabo (tretji odstavek 4. člena tega zakona);
- brez potrebnega dovoljenja za izvoz izvozi blago za kibernetki nadzor (prvi in drugi odstavek 5. člena Uredbe 2021/821/EU);
- ne obvesti ministrstva, da je blago za kibernetki nadzor, ki ga namerava izvoziti, kot celota ali po delih namenjeno za uporabo iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 2021/821/EU in mu je bilo to znano (drugi odstavek 5. člena Uredbe 2021/821/EU);
- ne obvesti ministrstva, da ima razloge za sum, da je blago za kibernetki nadzor, ki ga namerava izvoziti, kot celota ali po delih namenjeno za uporabo iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 2021/821/EU (drugi odstavek 4. člena tega zakona);
- brez potrebnega dovoljenja za izvoz izvozi blago za kibernetki nadzor (drugi odstavek 4. člena tega zakona);
- brez potrebnega dovoljenja izvozi blago z dvojno rabo, ki ni navedeno v prilogi I Uredbe 2021/821/EU, čeprav je pristojni organ izvoznika obvestil o razlogih s področja javne varnosti, vključno s preprečevanjem terorističnih dejanj, ali spoštovanja človekovih pravic glede nameravanega izvoza (tretji odstavek 4. člena tega zakona);
- brez potrebnega dovoljenja opravlja posredniške storitve za blago z dvojno rabo, navedeno v prilogi I Uredbe 2021/821/EU, čeprav je pristojni organ posrednika obvestil, da je ali bi lahko bilo zadevno blago kot celota ali po delih namenjeno za katero koli uporabo iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2021/821/EU (prvi odstavek 6. člena Uredbe 2021/821/EU);
- ne obvesti ministrstva, da je blago z dvojno rabo, za katero namerava opravljati posredniške storitve, kot celota ali po delih namenjeno za uporabo iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2021/821/EU in mu je bilo to znano (drugi odstavek 6. člena Uredbe 2021/821/EU);
- izvaja tranzit, za katerega je ministrstvo izdalo odločbo o prepovedi tranzita (prvi odstavek 7. člena Uredbe 2021/821/EU);

- brez potrebnega dovoljenja zagotavlja tehnično pomoč zvezi z blagom z dvojno rabo, navedenim v prilogi I Uredbe 2021/821/EU, čeprav je pristojni organ osebo, ki zagotavlja tehnično pomoč, obvestil, da je ali bi lahko bilo zadevno blago v celoti ali deloma namenjeno za katero koli uporabo iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2021/821/EU (drugi odstavek 8. člena Uredbe 2021/821/EU);
- ne obvesti ministrstva, da je blago z dvojno rabo, za katero namerava zagotavljati tehnično pomoč, kot celota ali po delih namenjeno za uporabo iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2021/821/EU in mu je bilo to znano (drugi odstavek 8. člena Uredbe 2021/821/EU);
- brez potrebnega dovoljenja prenese blago z dvojno rabo, navedeno v prilogi IV Uredbe 2021/821/EU, s svojega ozemlja v drugo državo članico (prvi odstavek 11. člena Uredbe 2021/821/EU);
- uporablja splošno izvozno dovoljenje Unije v nasprotju s predpisanimi pogoji in zahtevami iz tega dovoljenja, navedenimi v oddelkih A do H priloge II Uredbe 2021/821/EU (točka d prvega odstavka 12. člena Uredbe 2021/821/EU);
- ne vodi podrobnih registrov ali evidenc in dokumentov o izvoznih poslih ter registrov ali evidenc ter dokumentov o zagotavljanju posredniških storitev in tehnične pomoči ali jih na zahtevo ne predloži pristojnemu organu (prvi, drugi in tretji odstavek 27. člena Uredbe 2021/821/EU, deveti odstavek 4. člena ter drugi in tretji odstavek 10. člena tega zakona);
- na zahtevo pristojnega organa ne predloži dokumentov in evidenc o prenosnih poslih (četrti odstavek 27. člena Uredbe 2021/821/EU ter drugi in tretji odstavek 10. člena tega zakona).

(2) Z globo od 120 do 4.100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 120 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v določenem roku ne izpolnjuje obveznosti poročanja (deseti odstavek 4. člena tega zakona).

(5) Z globo od 100 do 1.200 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(6) Z globo od 100 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz četrtega odstavka tega člena.«.

11. člen

Za 14. členom se doda nov, 14.a člen, ki se glasi:

»14.a člen
(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.«.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen (prehodna določba)

(1) Do začetka uporabe elektronskega sistema iz enajstega odstavka spremenjenega 4. člena zakona se za vodenje postopka in odločanje po spremenjenem 4. členu zakona uporablja postopek v skladu z Zakonom o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 37/04 in 8/10) in Uredbo o načinu izdaje dovoljenj in potrdil ter vlogi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 34/10 in 42/12.

(2) Minister objavi začetek uporabe elektronskega sistema iz enajstega odstavka spremenjenega 4. člena zakona v Uradnem listu Republike Slovenije.

13. člen
(podzakonski predpisi)

(1) Vlada izda izvršilni predpis iz dvanajstega odstavka spremenjenega 4. člena, prvega odstavka spremenjenega 9. člena in drugega odstavka 12. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Vlada uskladi Odlok o ustanovitvi komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 24/21) z določbami zakona, ki so spremenjene s tem zakonom, in z Uredbo 2021/821/EU v osmih mesecih od uveljavitve tega zakona.

14. člen
(dokončanje postopkov)

Postopki za izdajo dovoljenj, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

15. člen
(prenehanje veljavnosti predpisov)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o načinu izdaje dovoljenj in potrdil ter vlogi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 34/10 in 42/12), uporablja pa se do uveljavitve uredbe, izdane na podlagi dvanajstega odstavka spremenjenega 4. člena, prvega odstavka spremenjenega 9. člena in drugega odstavka 12. člena zakona.

16. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

Glavna sprememba Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo je zamenjava reference iz dosedanje Uredbe 428/2009/ES z novo Uredbo 2021/821/EU, ki je začela veljati 9. septembra 2021, na člene, ki so bili z novo uredbo preštevilčeni ali dodani.

S spremembo se omogoča izvajanje dodatnih določb Uredbe 2021/821/EU in določajo pristojni organi za izdajo dovoljenj, organi, ki pri tem sodelujejo, in organ, ki izvršuje nadzor, ter administrativne kazni za neizpolnjevanje obveznosti. Določijo se tudi področja, s katerimi bo izvajanje podrobneje urejeno v podzakonskih aktih, skupaj z izvajanjem za področja iz Uredbe 2021/821/EU.

1. člen:

Dosedanji 2. člen zakona se spreminja tako, da se ohrani le prvi odstavek, v njem pa se referenca iz Uredbe 428/2009/ES zamenja z referenco iz Uredbe 2021/821/EU. Drugi odstavek 2. člena se črta, saj so vsebine, povezane s tehnično pomočjo, po novem zajete že v Uredbi 2021/821/EU in njihova ureditev v nacionalnem predpisu ni več potrebna.

2. člen:

Zaradi spremenjene reference iz Uredbe 2021/821/EU se spreminja dikcija 3. člena zakona, ki določa, da imajo izrazi iz tega zakona enak pomen, kot je določen v Uredbi 2021/821/EU.

3. člen:

Spreminja se naslov II. poglavja, ki se je prej glasil »II. DOVOLJENJE ZA TEHNIČNO POMOČ IN PRISTOJNI ORGAN ZA IZDAJO DOVOLJENJ«. Zdaj se glasi: »II. VLOGA, PRISTOJNOSTI, OBVEZNOSTI IN SODELOVANJE DRŽAVNIH ORGANOV PRI IZDAJANJU DOVOLJENJ IN POTRDIL, PREPOVEDI TRANZITA TER PRI IZVRŠEVANJU NADZORA«. Z Uredbo 2021/821/EU je namreč urejena tudi izdaja dovoljenj za zagotavljanje tehnične pomoči, kar je bilo pred Lizbonsko pogodbo urejeno s Skupnim ukrepom Sveta za nadzor tehnične pomoči v zvezi z nekaterimi vrstami vojaške uporabe (2000/401/SZVP) in je moralo biti za prenos v notranjo zakonodajo urejeno z nacionalnim zakonom.

Novi naslov po eni strani razširjeno pojasnjuje vlogo državnih organov pri izdaji dovoljenj, sodelovanju in izvrševanju nadzora, po drugi strani pa iz opredelitve dovoljenj izvzema tehnično pomoč, saj je le-ta po novem urejena že v Uredbi 2021/821/EU.

4. člen:

V celoti se črta 3.a člen. Šlo je za določbo, ki opredeljuje dovoljenje za zagotavljanje tehnične pomoči, ki pa je sprememba zakona ne ureja več, saj je vsebina zdaj ustrezno urejena v Uredbi 2021/821/EU.

5. člen:

Spremenjeni 4. člen ohranja temeljno vsebino dosedanjega 4. člena in jo nadgrajuje. Spreminja se zaradi spremembe Uredbe 428/2009/ES, preštevilčenja členov v Uredbi 2021/821/EU ter dodajanja novih ukrepov za izdajo obveznih dovoljenj za kibernetko nadzorno tehnologijo, ki bi lahko kršila človekove pravice, pa tudi za drugo blago z dvojno rabo, ki ni na seznamu v prilogi I Uredbe 2021/821/EU. Ta seznam, ki lahko vključuje tudi še nastajajoče tehnologije, Komisija objavi v seriji C Uradnega lista Evropske unije zaradi zagotavljanja javne varnosti, vključno s preprečevanjem terorističnih dejanj, ali spoštovanja človekovih pravic.

V prvem in drugem odstavku člena se dodaja tudi opsijska možnost izdaje dovoljenja iz Uredbe 2021/821/EU, če ima izvoznik le razloge za sum, da bi bilo blago lahko namenjeno v neželene namene.

Organ mu tako pomaga, da razjasni okoliščine in sume, ter po preverjanju morda tudi izda dovoljenje in omogoči tak izvoz.

V tretjem odstavku je dodana možnost zahteve za dovoljenje, če bi organ prejel informacijo, da bi izvoz vplival na kršenje človekovih pravic oziroma javno varnost, vključno s tveganjem terorističnih dejanj. Po razjasnitvi vseh okoliščin je tak izvoz lahko tudi omogočen. Ta dovoljenja so predstavljena v opcijskih določbah iz Uredbe 2021/821/EU ter jih na podlagi že prehodne Uredbe 428/2009/ES uporablja več držav članic in z njimi ščitimo dolgoročne mednarodne posle naših izvoznikov, zato jim želimo omogočiti enako konkurenčnost.

V tem členu se ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, določa za pristojno za izdajo dovoljenj in prepovedi po Uredbi 2021/821/EU. Četrty odstavek našteva vsa dovoljenja, za izdajo katerih je pristojno ministrstvo. Prva točka se nanaša na dovoljenja iz prvih treh odstavkov 4. člena zakona, preostale pa na obvezna dovoljenja iz Uredbe 2021/821/EU.

V petem odstavku je določba o ministrstvu kot pristojnem organu za prepoved tranzita blaga z dvojno rabo, kadar ima o konkretnem tranzitu informacije, da bi bilo blago pri končnem uporabniku lahko uporabljeno za namene iz 4. člena Uredbe 2021/821/EU. Odločanje poteka po predhodnem mnenju komisije iz 9. člena, kjer se preverijo vsa merila odločanja iz 15. člena Uredbe 2021/821/EU.

V šestem odstavku je določen pristojni organ za podaljšanje, spreminjanje ali razveljavljanje dovoljenj in za pridobitev mnenja komisije iz 9. člena zakona. Določata se tudi veljavnost individualnega in globalnega dovoljenja, pa tudi možnost in dolžina podaljšanja. V sami Uredbi 2021/821/EU je sicer dana variabilna možnost, odločitev pa je prepuščena državam članicam: »Individualna in globalna izvozna dovoljenja veljajo največ dve leti, razen če pristojni organ odloči drugače.«

V sedmem odstavku je jasno zapisano, da ministrstvo odloča o dovoljenjih in prepovedih. Odločanje pa poteka na podlagi mnenja komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo. Ministrstvo je organ, ki končno odloča. V primeru negativnega mnenja komisije se pred odločitvijo lahko posvetuje z organom v komisiji, zaradi katerega je bilo sprejeto negativno predhodno mnenje komisije.

Ministrstvo tako sprejme odločitve glede določb prvega do šestega odstavka tega člena.

V osmem odstavku se določa tudi pristojnost ministrstva za registracijo pred uporabo splošnih izvoznih dovoljenj, saj se z Uredbo 2021/821/EU dodajata dve splošni izvozni dovoljenji Unije EU007 in EU008, ki že sami zahtevata predhodno registracijo pri pristojnem organu.

V devetem odstavku je določeno, da je za pridobitev globalnega izvoznega dovoljenja treba izvajati program notranjega nadzora. Določba je bila prej urejena v nacionalni uredbi, pa tudi pristojni organ za preverjanje, prav pa je, da se to uredi z zakonom. V Uredbi 2021/821/EU je sicer v četrtem odstavku 12. člena določeno: »Izvozniki, ki uporabljajo globalna izvozna dovoljenja, izvajajo program notranje skladnosti, razen če pristojni organ meni, da to ni potrebno zaradi drugih informacij, ki jih je upošteval pri obravnavi zahtevka za globalno izvozno dovoljenje, ki ga je predložil izvoznik.« V zakonu je to določeno v vsakem primeru. Iz sedanje nacionalne uredbe je v zakon prenesen tudi pristojni organ za preverjanje vzpostavitve in izvajanja programa notranjega nadzora.

V desetem odstavku so natančno določeni podatki in dokumenti ter čas hranjenja registrov ali evidenc pri izvoznikih, posrednikih in osebah, ki zagotavljajo tehnično pomoč, saj je v Uredbi 2021/821/EU določena le spodnja meja tega roka. Hkrati se tudi obveznost poročanja iz dosedanje nacionalne uredbe prenaša v zakon in se v podrejenem aktu le podrobneje uredi. S tem je dana podlaga, da se tudi prekrškovne odločbe iz dosedanjega podrejenega akta prenesejo v zakon in se tako obravnavajo celovito in na enem mestu.

Enajsti odstavek tega člena opredeljuje vzpostavitev in uporabo elektronskega sistema, ki se bo uporabljal kot podpora vodenju postopka odločanja in pridobitve predhodnega mnenja komisije. Ob uveljavitvi novele ta sistem še ne bo zaživel kot samostojni sistem. Do njegove popolne uveljavitve bo veljal vzporedno z obstoječim sistemom postopka odločanja, nato pa bo dokončno obveljal kot edini način za reševanje vlog deležnikov. V Uredbi 2021/821/EU je v drugem odstavku 12. člena določba: »Vsa individualna in globalna izvozna dovoljenja se po možnosti izdajo z elektronskimi sredstvi na obrazcih, ki vsebujejo vsaj vse elemente iz vzorca iz oddelka A Priloge III, in sicer v enakem vrstnem redu.« Poleg tega spodbuja k uvedbi elektronskega sistema v 30. uvodni izjavi: »Da se doseže enotni in dosledni nadzor po vsej Uniji, je ustrezno razširiti obseg posvetovanj in izmenjave informacij med državami članicami in Komisijo ter uvesti orodja za podporo razvoju skupne mreže za nadzor izvoza v vsej Uniji, na primer elektronske postopke za izdajo dovoljenj, skupine tehničnih strokovnjakov in vzpostavitev mehanizma za usklajevanje izvrševanja.« Slovenija prevzema elektronski sistem, ki ga v ta namen vzpostavlja in prilagaja Evropska komisija. Sistem se sproti razvija glede na potrebe držav članic, ki so k temu pristopile, hkrati pa tudi glede na spremembe zakonodaje. Določba v zakonu bo omogočila podrobnejšo opredelitev postopkov po e-sistemu v podzakonskih aktih.

V dvanajstem odstavku tega člena zakon napotuje na podzakonsko ureditev izvajanja postopkov za izdajo dovoljenj in prepovedi ter uporabo splošnih izvoznih dovoljenj Unije, na poročanje, možnost elektronske izdaje dovoljenja in pridobivanja mnenja komisije.

6. člen:

Ker je področje izvrševanja nadzora zajeto v naslovu prejšnjega poglavja, se zaradi pravilne ločitve področja nadzora izvoza blaga z dvojno rabo in izvrševanja nadzora nad določbami Uredbe 2021/821/EU in zakona črta naslov III. poglavja.

7. člen:

Pri uporabi dosedanjega zakona in podzakonskih predpisov je bilo opaženo, da se slovenski prevod področja »*export control*«, ki se je prevedel kot »nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo«, na katerega posegata Uredba 2021/821/EU in prejšnja Uredba 428/2009/ES, ter slovenski prevod za izvajanje nadzora nad predpisanimi ukrepi na tem področju zamenjujeta in včasih preširoko tolmačita. Zato je prihajalo do različnega tolmačenja delovanja komisije za nadzor izvoz blaga z dvojno rabo, ki pomaga ministrstvu, ki izdaja dovoljenja, in na drugi strani glede sodelovanja posameznih organov, ki so tudi vključeni v to komisijo, pri izvajanju nalog nadzora nad predpisanimi ukrepi, ki so v pristojnosti carinskih in drugih nadzornih organov. Z manjšo spremembo izraza »nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo« v »področje nadzora izvoza blaga z dvojno rabo« v 9. členu zakona se bo ta dilema razrešila, s čimer se prispeva k jasnosti in nedvoumnosti, prav tako pa tudi sprememba izraza »izvajanje nadzora« carinskih organov v »izvrševanje nadzora« na mestih, kjer je pomen najbolj nejasen.

Tako komisija kot naslov zakona ohranjata v svojem imenu »nadzor izvoza blaga z dvojno rabo«, ker je izvoz količinsko najpomembnejša aktivnost pri nadzorovani trgovini na tem področju ter se tudi v EU in zunaj EU še ohranja izraz »*dual-use export control*«, čeprav ta zdaj zajema tudi nadzor prenos blaga z dvojno rabo, posredovanja, tranzita in zagotavljanja tehnične pomoči za tako blago pod določenimi pogoji, po novem pa tudi nadzor nad blagom za kibernetki nadzor.

8. člen:

Glede na razlago pri 6. in 7. členu novele dodajamo dodatno besedilo tudi v 10. členu, in sicer »in nudijo te podatke tudi carinskim organom za izvrševanje nadzora«. S tem se carinskim organom jasno zagotovi pomoč posameznih organov iz komisije, ki so ali nadzorni organi ali imajo strokovno znanje o blagu in tehnologiji z dvojno rabo in kibernetki nadzorni tehnologiji ter verjetnosti uporabe tega blaga v

nezaželene namene pri končnih uporabnikih, saj carina izvršuje nadzor tako, da nadzira izvajanje Uredbe 2021/821/EU in zakona na fizičnih mejah in v podjetjih.

9. člen:

V 11. členu zakon določa carinske organe Republike Slovenije za pristojne za izvrševanje nadzora pri izvozu, prenosu v carinskem območju Unije, posredovanju in tranzitu blaga z dvojno rabo. Velikokrat pa je potrebno tudi znanje drugih državnih organov, saj je treba presoditi ne le samo blago, pač pa celotno aktivnost za namen, ki naj bi ga to blago doseglo pri končnem uporabniku v tretji državi. Pomoč pri izvajanju nadzora lahko v takih primerih nudijo tudi drugi organi ali njihove inšpekcijske službe, ki lahko celotni sklop presodijo s svojega zornega kota na podlagi svojih pristojnosti. Z dodajanjem tega stavka se v členu ne določajo nove pristojnosti, ampak se upoštevajo že določene pristojnosti organov v drugih zakonih. S tem se carinskim organom omogočata pomoč in bolj kakovostno izvrševanje nadzora nad aktivnostmi v zvezi z blagom z dvojno rabo.

10. člen:

Besedilo se spremeni tako, da se veže na Uredbo 2021/821/EU in njene preštevilčene člene, hkrati pa zajema določitev kazni za neposredne obveznosti iz Uredbe 2021/821/EU in opsijske obveznosti, ki so dodane z novelo zakona. Dodajajo se tudi prekrškovne določbe glede poročanja imetnikov dovoljenj, ki so bile do zdaj urejene v podzakonskem aktu. Tako se celostno urejajo prekrškovne določbe na enem mestu.

11. člen:

Dodan je člen na predlog ministrstva za pravosodje.

12. člen:

Člen opredeljuje prehodno obdobje za čas, dokler elektronski sistem podpore vodenju postopka odločanja in sodelovanja v komisiji ne bo zaživel samostojno. Zakon daje pooblastilo ministru, da objavi obvestilo o začetku uporabe vzporedno s postopkom po veljavnem zakonu in o popolnem prehodu na e-sistem v Uradnem listu Republike Slovenije.

13. člen:

Vlada bo izdala uredbo in spremenila odlok o ustanovitvi komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo v šestih oz. osmih mesecih od uveljavitve zakona. V podzakonskih predpisih se bodo podrobneje uredili postopek do izdaje dovoljenj, uporaba splošnih izvoznih dovoljenj Unije in potrebne registracije, pogoji za pridobitev globalnega izvoznega dovoljenja, kar ima podlago v tem zakonu in Uredbi 2021/821/EU. Podrobneje bo urejena možnost elektronskega vlaganja vlog, registracije, pridobivanja mnenj komisije in izdaje dovoljenj v skladu s sistemom, ki ga v ta namen pripravlja Evropska komisija ter je povezljiv in bo povezan s sistemom za carinske organe, ki so ga od Evropske komisije že prevzeli slovenski carinski organi.

14. člen:

Člen opredeljuje nepretrganost obravnave postopkov po tem zakonu in določa, da se za odločanje o zahtevkih za izdajo dovoljenj po tem zakonu, ki so bili vloženi pred njegovo uveljavitvijo, smiselno uporabljajo predpisi, ki so veljali ob njihovi vložitvi.

15. člen:

15. člen določa prenehanje veljavnosti Uredbe o načinu izdaje dovoljenj in potrdil ter vlogi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 34/10 in 42/12) in njeno uporabo do sprejetja novega podzakonskega akta.

16. člen:

Uredba 2021/821/EU je začela veljati že 9. septembra 2021. Ne glede na to, da se uporablja neposredno in gre za prenovitev stare Uredbe 428/2009/ES, je treba čim prej uveljaviti tudi spremembo zakona. 16. člen tako določa, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

V zakonu se posledično spreminjajo naslednji členi:

2. člen (izvajanje predpisov skupnosti)

(1) Za izvajanje predpisov Evropske Skupnosti (v nadaljnjem besedilu: skupnost) se s tem zakonom za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 428/2009 z dne 5. maja 2009 o vzpostavitvi režima skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo (UL L št. 134 z dne 29. 5. 2009, str. 1, s spremembami) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 428/2009/ES) določajo pristojni organ za izdajo dovoljenj in za nadzor ter kazenske določbe.

(2) S tem zakonom se za nadzor nad zagotavljanjem tehnične pomoči skladno s Skupnim ukrepom Sveta z dne 22. junija 2000 za nadzor tehnične pomoči v zvezi z nekaterimi vrstami vojaške uporabe št. 2000/401/SZVP (UL L št. 159 z dne 30. 6. 2000, str. 216) določajo pristojni organ za izdajo dovoljenj in za nadzor ter kazenske določbe.

3. člen (uporabljeni izrazi)

(1) Tehnična pomoč pomeni vsakršno tehnično podporo pri popravilih, razvoju, izdelavi, sestavljanju, preizkušanju, vzdrževanju ali drugih tehničnih storitvah in je lahko v obliki navodila, usposabljanja, prenosa praktičnega ali strokovnega znanja ali svetovalnih storitev. Tehnična pomoč vključuje ustne oblike pomoči.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo pomen, kot je določen v Uredbi 428/2009/ES.

II. DOVOLJENJE ZA TEHNIČNO POMOČ IN PRISTOJNI ORGAN ZA IZDAJO DOVOLJENJ

3.a člen (dovoljenje za zagotavljanje tehnične pomoči)

(1) Dovoljenje za zagotavljanje tehnične pomoči je potrebno za pravne in fizične osebe, če je njena uporaba namenjena ali bi lahko bila namenjena ali pa je osebi, ki zagotavlja tehnično pomoč, znano, da je namenjena ali bi lahko bila namenjena za:

- razvoj, proizvodnjo, upravljanje, delovanje, vzdrževanje, skladiščenje, odkrivanje, identifikacijo ali širjenje kemičnega, biološkega ali jedrskega orožja ali drugih eksplozivnih jedrskih naprav ali za razvoj, proizvodnjo, vzdrževanje ali skladiščenje izstrelkov, sposobnih nositi tako orožje;
- vojaško uporabo, pri čemer se zagotavlja državam, ki imajo embargo na orožje, uveden s skupnim stališčem skupnosti ali skupnimi ukrepi, ki jih sprejme Svet Evropske unije, ali z odločbo Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, ali pa embargo na orožje, uveden z resolucijo Varnostnega sveta Organizacije združenih narodov.

(2) Za zagotavljanje tehnične pomoči dovoljenje ni potrebno, kadar:

- se izvaja v državi, navedeni v 3. delu priloge II Uredbe 428/2009/ES;
- gre za dajanje informacij »v javni uporabi« ali o »temeljnih znanstvenih raziskavah« v pomenu, v kakršnem ta dva izraza opredeljujejo mednarodni režimi, skupine držav in sporazumi za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo, ali
- je ustna in se ne nanaša na blago, ki ga morajo nadzorovati en ali več mednarodnih režimov, skupin držav ali sporazumov za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo.

(3) Za zagotavljanje tehnične pomoči, za katero je potrebno dovoljenje, morajo osebe iz prvega odstavka tega člena voditi register, iz katerega se lahko razberejo opis tehnične pomoči, trajanje in končni prejemnik. Register se hrani pet let od konca koledarskega leta, v katerem je oseba zagotavljala tehnično pomoč.

4. člen

(pristojni organ za izdajo dovoljenj in prepoved tranzita)

(1) Dovoljenje za:

- izvoz blaga z dvojno rabo v skladu s prvim odstavkom 3. člena ter prvim, drugim, tretjim in četrtem odstavkom 4. člena Uredbe 428/2009/ES,
- opravljanje posredniških storitev za blago z dvojno rabo v skladu s prvim odstavkom 5. člena Uredbe 428/2009/ES,
- prenos blaga z dvojno rabo v skupnosti v skladu s prvim odstavkom 22. člena Uredbe 428/2009/ES ter
- zagotavljanje tehnične pomoči v skladu s prvim odstavkom 3.a člena tega zakona

izdaja ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), na podlagi mnenja komisije iz 9. člena tega zakona.

(2) Ministrstvo odloča tudi o prepovedi tranzita iz prvega odstavka 6. člena Uredbe 428/2009/ES na podlagi mnenja komisije iz 9. člena tega zakona.

(3) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) predpiše dokumentacijo, ki jo mora vlagatelj predložiti za izdajo dovoljenj iz prvega odstavka tega člena, ter podrobneje uredi način izdaje dovoljenj in prepovedi tranzita.

9. člen

(komisija za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo)

(1) Za usklajevanje in spremljanje nadzora izvoza, prenosa v skupnosti, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo ter zagotavljanja tehnične pomoči vlada imenuje komisijo za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (v nadaljnjem besedilu: komisija) ter natančneje določi njene naloge in način delovanja.

(2) Komisijo sestavljajo predstavniki ministrstev in drugih organov državne uprave, ki so glede na svoje delovno področje vključeni v nadzor izvoza blaga z dvojno rabo. Član komisije ima svojega namestnika.

10. člen **(pravica do pregleda in dostop do podatkov)**

(1) Ministrstva in drugi organi državne uprave iz drugega odstavka 9. člena tega zakona imajo ne glede na predpise o tajnosti podatkov pravico in dolžnost, da drug drugemu posredujejo vse podatke o izvoznikih in izvoženem blagu z dvojno rabo, ki jih potrebujejo za izvajanje nadzora po tem zakonu.

(2) Izvoznik, banka ali druga finančna organizacija ali kdorkoli drug, ki ima podatke, potrebne za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo, je na zahtevo ministrstvu, carinskim organom in organom pregona dolžan predložiti svoje poslovne knjige, korespondenco in vse druge podatke, potrebne za izvajanje nadzora.

(3) Določbe prejšnjih dveh odstavkov, ki se nanašajo na izvoznika, veljajo tudi za dobavitelja blaga z dvojno rabo znotraj carinskega območja Evropske unije, posrednika in osebo, ki izvaja tranzit ali zagotavlja tehnično pomoč.

11. člen **(nadzor)**

Izvoz, prenos v carinskem območju Evropske unije, posredovanje in tranzit blaga z dvojno rabo ter zagotavljanje tehnične pomoči nadzirajo carinski organi Republike Slovenije.

13. člen **(prekrški)**

- (1) Z globo od 1.200 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki:
- brez dovoljenja iz prvega odstavka 3. člena ter prvega, drugega in tretjega odstavka 4. člena Uredbe 428/2009/ES izvozi blago z dvojno rabo, ga brez dovoljenja iz 22. člena Uredbe 428/2009/ES prenese v skupnosti, opravlja posredniške storitve iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 428/2009/ES ali brez dovoljenja zagotavlja tehnično pomoč iz 3.a člena tega zakona;
 - ne obvesti ministrstva, da je blago z dvojno rabo, ki ga namerava izvoziti kot celoto ali po delih, namenjeno uporabi iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 4. člena Uredbe 428/2009/ES in mu je bilo to znano (četrti odstavek 4. člena Uredbe 428/2009/ES);
 - izvaja tranzit, za katerega je ministrstvo izdalo odločbo o prepovedi tranzita (prvi odstavek 6. člena Uredbe 428/2009/ES);
 - ne vodi podrobnih registrov ali evidenc o izvoznih in posredniških poslih (prvi in drugi odstavek 20. člena Uredbe 428/2009/ES) ter registra o zagotavljanju tehnične pomoči (tretji odstavek 3.a člena);
 - na zahtevo pristojnega organa ne predloži podrobnih registrov ali evidenc in listin o izvoznih, prenosnih in posredniških poslih (tretji odstavek 20. člena Uredbe 428/2009/ES) ter podatkov o zagotavljanju tehnične pomoči (tretji odstavek 10. člena).
- (2) Z globo od 120 do 4.100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika.
- (3) Z globo od 120 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

Osnutek uredbe

PREDLOG (2021-2130-0049)

Na podlagi dvanajstega odstavka 4. člena, prvega odstavka 9. člena in drugega odstavka 12. člena Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. XY/22) ter za izvajanje Uredbe (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi režima Unije za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo (prenovitev) (UL L št. 206 z dne 11. 6. 2021, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/699 z dne 3. maja 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta s črtanjem Rusije kot namembne države s področja uporabe splošnih izvoznih dovoljenj Unije (UL L št. 130I z dne 4. 5. 2022, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/821/EU) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o izvajanju Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo in Uredbe 2021/821/EU

1. člen (vsebina)

(1) Ta uredba ureja dokumentacijo in način izdaje dovoljenj, potrdil in prepovedi tranzita za blago z dvojno rabo in blago za kibernetiski nadzor ter obveznosti vlagateljev

(2) Ta uredba podrobneje ureja tudi poročanje in vodenje registrov, prepoved in ponovno uporabo splošnih izvoznih dovoljenj Evropske unije ter pravila za program notranje skladnosti pri izdaji globalnega izvoznega dovoljenja. Ureja tudi način registracije ter sodelovanje med organi za izvajanje Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. XY; v nadaljnjem besedilu: zakon) in Uredbe Sveta (ES) št. 2021/821 z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi režima Unije za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo (UL L št. 201 z dne 11. 6. 2021, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/821/EU).

2. člen (presoja izvoza, program notranje skladnosti, registracija)

(1) Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), za oceno tveganja posameznega izvoza blaga z dvojno rabo lahko pridobi mnenje komisije iz 9. člena zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko ministrstvo v skladu z drugim odstavkom 12. člena Uredbe 2011/821/EU izda globalno izvozno dovoljenje. Pri tem kot izvajanje programa notranje skladnosti iz četrtega pododstavka četrtega odstavka 1. člena Uredbe 2021/821/EU upošteva:

- vrsto blaga z dvojno rabo,
- pogostost izvoza na letni ravni,
- pretekla individualna dovoljenja, izdana izvozniku za to vrsto blaga,
- dolgoročnost izvoznega posla in
- državo oziroma države, v katero se to blago izvaža.

(3) Pri izvajanju programa notranje skladnosti iz prejšnjega odstavka za pridobitev globalnega izvoznega dovoljenja ali za uporabo splošnega izvoznega dovoljenja Unije, ki to zahteva, mora izvoznik izpolnjevati naslednje pogoje:

- vodstvo izvoznika izjavi, da je med svojimi zaposlenimi določilo osebo, odgovorno za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo, ki je seznanjena z veljavno zakonodajo na tem področju in skrbi za njeno pravilno izvajanje, sodeluje z ministrstvom ter s tem seznanja druge zaposlene;
- izvoznik razvrsti svoje blago po Uredbi 2021/821/EU, s čimer označi blago z dvojno rabo, za izvoz katerega je potrebno izvozno dovoljenje, in te podatke vključi v obstoječi sistem (podatkovno zbirko) oziroma s temi podatki vzpostavi sistem (podatkovno zbirko), preverja verjetnost končne uporabe pri končnem uporabniku za namen iz dovoljenja in to dokumentira;
- izvoznik izjavi, da bo o vsakršni kršitvi oziroma sumu kršitve zakonodaje ali izvajanja postopkov za zagotavljanje skladnosti z nadzorom sestavil takojšnje poročilo in nemudoma obvestil carinske organe.

(4) Kadar ministrstvo pridobi informacijo, da izvoznik ne izpolnjuje pogojev iz točke d prvega odstavka 12. člena Uredbe 2021/821/EU, lahko z odločbo prepove uporabo splošnega izvoznega dovoljenja Unije.

(5) Ministrstvo z odločbo znova dovoli uporabo splošnega izvoznega dovoljenja Unije po prenehanju razlogov.

(6) Ministrstvo pred odločitvijo o prepovedi uporabe ali ponovni uporabi splošnega izvoznega dovoljenja Unije iz prejšnjih dveh odstavkov pridobi mnenje komisije iz 9. člena zakona o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka 15. člena Uredbe 2021/821/EU.

(7) Postopek registracije za uporabo splošnih izvoznih dovoljenj Unije traja deset dni od prejema zahtevka.

3. člen **(mednarodno uvozno potrdilo in potrdilo o dostavi blaga)**

(1) Potrdili iz prvega odstavka 12. člena zakona sta individualni.

(2) Mednarodno uvozno potrdilo (angl. *International Import Certificate*) se izda na zahtevo uvoznika blaga z dvojno rabo pred nameravanim uvozom in velja šest mesecev.

(3) Potrdilo o dostavi blaga (angl. *Delivery Verification Certificate*) se izda na zahtevo uvoznika blaga po opravljenem uvozu blaga z dvojno rabo. Na zahtevo ministrstva Finančna uprava Republike Slovenije predhodno preveri resničnost navedb v zahtevku.

(4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za prenos blaga z dvojno rabo znotraj Evropske unije.

4. člen **(zahtevki za izdajo dovoljenj in potrdil, registracijo)**

(1) Zahtevki za izdajo individualnega dovoljenja iz četrtega odstavka 4. člena zakona in za izdajo globalnega izvoznega dovoljenja se vložijo pri ministrstvu na obrazcih, ki so objavljeni na spletni strani ministrstva, ali v elektronski sistem iz enajstega odstavka 4. člena zakona.

(2) Zahtevku za individualno dovoljenje iz prvega odstavka tega člena je treba priložiti potrdilo o končni uporabi blaga pri končnem uporabniku in prejemniku v slovenskem in angleškem jeziku. Obrazec potrdila o končni uporabi je vezan na naravo blaga z dvojno rabo in na dejavnost ter je objavljen na spletni strani ministrstva. Zahtevku se priloži tudi tehnična dokumentacija o blagu, ki se izvažata, v kateri se jasno označijo tehnični parametri, na podlagi katerih je določeno uvrščanje v priložo I Uredbe 2021/821/EU. V elektronski sistem se oba dokumenta pripneeta kot priponki v formatu PDF.

(3) Zahtevek za izdajo mednarodnega uvoznega potrdila za blago z dvojno rabo se vloži pri ministrstvu na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani ministrstva.

(4) Zahtevek za izdajo potrdila o dostavi blaga z dvojno rabo se vloži pri ministrstvu na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani ministrstva.

(5) Fizična ali pravna oseba, ki vlaga zahtevek za izdajo dovoljenja ali potrdila iz prvega do četrtega odstavka tega člena, mora navesti pravilno in dokončno razvrstitev ter opis blaga z dvojno rabo v skladu z razvrstitvijo v veljavni prilogi I Uredbe 2021/821/EU.

(6) Za izdajo dovoljenj in potrdil iz tega člena se plačujejo takse, določene s tarifnimi številkami 1, 3 in 4 taksne tarife Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO).

5. člen

(izdaja dovoljenj)

Vsa dovoljenja in potrdila, ki jih ureja ta uredba, se do uporabe elektronskega sistema izdajo v dveh izvodih, od katerih prejme en izvod vlagatelj, drugi pa ostane na ministrstvu. Do dovoljenj v elektronskem sistemu imajo dostop ministrstvo, carinski organ in vlagatelj.

6. člen

(sprememba, zavrnitev, preklic in razveljavitev dovoljenja)

(1) Dovoljenje iz 2. člena te uredbe se v skladu s prvim odstavkom 16. člena Uredbe 2021/821/EU lahko zavrne, razveljavi, spremeni, prekliče ali se odloži njegova izvršitev po uradni dolžnosti, če je bilo ugotovljeno, da kateri koli podatek v zahtevku ni resničen, ali če se je katera koli okoliščina, potem ko je bilo dovoljenje izdano, spremenila tako, da mednarodna zaveza ali obveznosti, ki so zavezujoče za Republiko Slovenijo, zahtevajo tak ukrep.

(2) Dovoljenje iz 2. člena te uredbe se lahko zavrne, razveljavi, spremeni, prekliče ali se odloži njegova izvršitev tudi na zahtevo vlagatelja, če so se spremenile okoliščine, ki so bile podlaga za izdajo dovoljenja in so na strani izvoznika, posrednika, uvoznika, končnega uporabnika ali osebe, ki zagotavlja tehnično pomoč.

7. člen

(obveznosti poročanja in vodenja registrov)

(1) Na podlagi izdanega individualnega dovoljenja mora izvoznik, posrednik oziroma oseba, ki zagotavlja tehnično pomoč, v 15 dneh po vsakem, tudi delno opravljenem poslu, za katerega je bilo izdano dovoljenje, poročati ministrstvu o izvedbi posla.

(2) Imetnik globalnega izvoznega dovoljenja poroča ministrstvu o opravljenih izvozih dvakrat letno, in sicer do 15. julija ter do 15. januarja.

(3) Izvozniki, ki uporabljajo splošno izvozno dovoljenje Evropske unije iz prvega odstavka 9. člena Uredbe 428/2009/ES, morajo najpozneje v 30 dneh po prvem izvozu o tem poročati ministrstvu. Uporabnik splošnega izvoznega dovoljenja Evropske unije poroča ministrstvu o opravljenih izvozih dvakrat letno, in sicer do 15. julija ter do 15. januarja.

(4) Poročila iz prvega in drugega odstavka tega člena se pošljejo ministrstvu na obrazcih, ki so objavljeni na spletni strani ministrstva.

(5) Poročilo iz tretjega odstavka tega člena se pošlje ministrstvu na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani ministrstva.

(6) Na podlagi izdanega mednarodnega uvoznega potrdila mora uvoznik v 15 dneh po izvedbi uvoznega posla o tem poročati ministrstvu. Poročilo se pošlje ministrstvu na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani ministrstva.

(7) Izkoriščeno dovoljenje v papirni obliki imetnik vrne ministrstvu v 15 dneh po opravljenem poslu oziroma najpozneje v 15 dneh po preteku roka veljavnosti.

8. člen (tranzit)

(1) Neunijsko blago iz priloge 1 Uredbe 2021/821/EU, namenjeno za uporabo iz prvega odstavka 4. člena Uredbe 2021/821/EU, ki se daje ali je v tranzitnem postopku prek carinskega območja Evropske unije, carinski organi začasno zadržijo ter izdajo sklep o začasnem zadržanju za največ deset delovnih dni, ta rok pa se v izjemnih okoliščinah lahko podaljša do največ 30 delovnih dni. O začasnem zadržanju carinski organi obvestijo ministrstvo in deklaranta ali imetnika blaga.

(2) Odločbo o prepovedi tranzita oziroma prepustitvi blaga deklarantu ali imetniku blaga izda ministrstvo na podlagi petega odstavka 4. člena zakona. Odločbo izda v roku iz prvega odstavka tega člena.

9. člen (sodelovanje med organi)

(1) Ministrstvo in organi, ki izvršujejo nadzor, sodelujejo na področju blaga z dvojno rabo in skupno izvajajo ozaveščanje deležnikov.

(2) Finančna uprava Republike Slovenije in drugi organi, ki sodelujejo pri izvrševanju nadzora, o pregledih in ugotovljenih kršitvah določb te uredbe, zakona in Uredbe 2021/821/EU takoj obvestijo ministrstvo.

(3) Ministrstvo o zavrnjenih in zavrženih vlogah ter prepovedih uporabe splošnega izvoznega dovoljenja takoj obvesti Finančno upravo Republike Slovenije.

(4) Ministrstvo o izpolnjenih obveznostih poročanja iz prvega do šestega odstavka 7. člena te uredbe poroča Finančni upravi Republike Slovenije enkrat letno, in sicer do 31. marca za preteklo leto.

(5) Finančna uprava Republike Slovenije o odstopanjih med poročanjem in o podatkih glede izvoza blaga z dvojno rabo obvesti ministrstvo v dveh mesecih po prejemu poročila iz prejšnjega odstavka.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

10. člen

(elektronski sistem za izdajo dovoljenj)

Ministrstvo začetek vzpostavitve elektronskega sistema iz desetega odstavka 4. člena zakona in dokončni prehod na izključno elektronski sistem napove tudi z objavo na svoji uradni spletni strani. O tem po elektronski poti posebej seznani tudi vse vlagatelje zahtevkov iz zadnjih treh (3) let.

11. člen
(zahtevki pred uveljavitvijo te uredbe)

Zadeve, za katere se je postopek ob uveljavitvi te uredbe že začel ali za katere je ob uveljavitvi te uredbe že vložen zahtevek, se dokončajo po Uredbi o načinu izdaje dovoljenj in potrdil ter vlogi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 34/10 in 42/12).

12. člen
(prenehanje veljavnosti predpisov)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o načinu izdaje dovoljenj in potrdil ter vlogi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 34/10 in 42/12), uporablja pa se za dokončanje postopkov iz prejšnjega člena.

13. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.